

Täysistunto

Torstai 2.10.2025 klo 16.00—20.11

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 55/2025 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 6/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 6/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Tämän meille esittelee valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Haatainen.

Keskustelu

19.16 **Tuula Haatainen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys sisältää varhaiskasvatustalain muuttamista koskevat ehdotukset, joiden mukaan nykyisestä yksityisen palveluntuottajan lupamenettelystä siirrytään yksityisen päiväkotitoiminnan rekisteröintimenettelyyn. Sivistysvaliokunta kannattaa esityksen tavoitetta keventää varhaiskasvatuksen palveluntuottajien hallinnollista työtä ja pienentää alan toimijoiden liiketoiminnan taloudellista riskiä. Hallinnollisen taakan keventäminen helpottaa yritysten toimintaa ja kannustaa uusien toimijoiden alalle tuloa. Tämä mahdollistaa uuden varhaiskasvatustoiminnan nykyistä sujuvamman aloittamisen. Lasten edun toteutumisen varmistamiseksi on puolestaan keskeistä, että tarkastustoimintaa tehdään ennakkollisesti.

Sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatusta koskevaa sääntelyä kevennetään palvelun turvallisuudesta ja laadusta tinkimättä. Valiokunta toteaa, ettei lupa- tai rekisteröintimenettely itsessään paranna palvelun laatua, vaan sitä varmistetaan muilla tavoin, kuten tilojen hyväksynnällä, valvontaviranomaisten tarkastuksilla ja riittävällä henkilöstömitoituksella. Myös säännöllinen vuorovaikutus ja toimiva yhteistyö kunnallisten järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien välillä on tarpeen varhaiskasvatuksen laadun turvaamiseksi.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on esitetty vastakkaisia näkemyksiä ehdotetun lainsäädännön tarpeellisuudesta ja erityisesti sen voimaantulon ajankohdasta. Hallituksen esityksen mukaan laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1. päivänä tammikuuta 2026. Uusien alalle tulevien palveluntuottajien tulee jatkossa hakea luvan sijasta rekisteröintiä yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi. Ne yksityiset palveluntuottajat, jotka ovat lain voimaan tullessa merkittyinä palveluntuottajien rekisteriin, saavat jatkaa toimintaansa ilman lakiehdotuksen mukaista rekisteröinnin hakemista. Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan rekisteröintiviranomainen muuttaa viran puolesta ja maksutta yksityisille palveluntuottajille myönnettyt luvat ja tehdyt rekisteröinnit esityksen mukaisiksi rekisteröinneiksi kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Useat lausunnonantajat katsoivat, että ehdotettujen lakimuutosten olisi tarkoituksenmukaisinta tulla voimaan vasta 1.1.2027 eli nykyistä lupamenettelyä koskevan siirtymäajan päätyttyä. Voimaantulon siirtämistarvetta on perusteltu muun muassa aluehallinnon virastouudistuksella, tarvittavien tietojärjestelmämuutosten vaatimalla ajalla, palveluntuottajien toimintaedellytysten yhdenvertaisella tarkastamisella sekä palveluntuottajien neuvonta- ja informaatio-ohjaustarpeella. Osa lausunnonantajista piti puolestaan tärkeänä, että uudistus tulee voimaan esitetyn mukaisesti mahdollisimman nopealla aikataululla. Tällöin voidaan vähentää aiemmin voimassa olleen ilmoitusmenettelyn perusteella toimintaa harjoittavien yksityisten palveluntuottajien hallinnollisen työn määrää ja sujuvoittaa uusien toiminnanharjoittajien toiminnan aloittamista.

Sivistysvaliokunnan saaman selvityksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö on lainvalmistelun yhteydessä käynyt keskusteluja palveluntuottajien rekisteristä vastaavien organisaatioiden kanssa. Ministeriön käsityksen mukaan lakimuutoksen edellyttämät tietojärjestelmämuutokset ovat verrattain pieniä ja mahdollista toteuttaa suhteellisen nopeasti, vaikka valmistautumisaika rekisterimuutoksille onkin lyhyt. Lainvalmistelun aikana on arvioitu eri voimaantulovaihtoehtoja ja päädytty esittämään voimaantuloa 1.1.2026. Ehdotettu voimaantuloaika vähentää erityisesti jo rekisterissä olevien palveluntuottajien hallinnollista työtä poistamalla voimassa olevaan sääntelyyn perustuvan velvoitteen hakea toiminnalleen lupaa.

Valiokunnan saamassa lausuntopalautteessa on tuotu esille, että Soteri-rekisterissä on päiväkoteja, joiden toiminnan edellytyksiä ei ole arvioitu sen jälkeen, kun ne on kirjattu ilmoituksen perusteella rekisteriin. Sivistysvaliokunta toteaa mietinnössään, että Lupa- ja valvontavirasto voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa rekisterissä pidempään olleiden palveluntuottajien toiminnan yleiset edellytykset esimerkiksi osana suunnitelmallista valvontatoimintaa. Tämä on merkityksellistä myös lapsen oikeuksien turvaamisen ja lapsen edun toteutumisen kannalta.

Lopuksi: Sivistysvaliokunta ei ehdota lakiehdotukseen varsinaisia sisällöllisiä muutoksia. Eduskunnan jo aiemmin käsittelemä aluehallintouudistusta koskeva lainsäädäntökokonaisuus sisältää kuitenkin ehdotuksia samojen lainkohtien muuttamisesta kuin käsillä oleva hallituksen esitys. Tämän vuoksi sivistysvaliokunta ehdottaakin lakiin eräitä teknisiä muutoksia säännösten yhteensovittamiseksi. Näin ollen sivistysvaliokunnan päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen 55/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Tämä mietintö sisältää vastalauseen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Eloranta.

19.21 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa rouva puhemies! Marinin hallitus muutti yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamisen luvanvaraiseksi, mikä oli oikea suuntaus. Nykyisen luvanvaraisuuden myötä yksityisen päiväkotitoiminnan laadun turvaaminen sekä varhaiskasvatustutkimusten toteutumisen varmistaminen yksityisessä päiväkotitoiminnassa on ollut aiempaa selkeämpää. Luvanvaraistamisen myötä vahvistettiin yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollista valvontaa ja siirrettiin valvonnan painopistettä entistä selkeämmin jälkivalvonnasta ennakkollisen valvonnan puolelle, mikä on erityisesti lasten hyvinvointi huomioon ottaen tärkeää. Luvanvaraistamisella otettiin huomioon myös lapsen oikeus turvalliseen ja normien mukaiseen varhaiskasvatukseen yhdenmukaistamalla varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä suhteessa muuhun koulutusta koskevaan lainsäädäntöön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Tällä hallituksen esityksellä tavoitellaan kevennettävän yksityisten palveluiden järjestäjien hallinnollista työtä. On kuitenkin syytä todeta, että lakiesitys ei kuitenkaan millään tavalla kevennä varhaiskasvatuksen järjestäjän hallinnollista työtä. Tämän olemme asiantuntijakuulemisissa kuulleet valiokunnassa. Lisäksi käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä ei olla palaamassa vanhaan ilmoitusmenettelyyn vaan uuteen rekisteröintimenettelyyn.

Arvoisa puhemies! Yksityiset päiväkotitoimijat täydentävät julkista varhaiskasvatusta. Kunnalla on varhaiskasvatuksen järjestämisvelvoite, joten sillä tulee olla harkintavaltaa, onko yksityisen täydentävälle varhaiskasvatukselle tarvetta. Sen sijaan, että järjestämisen säätelyä vapautetaan, tulisi arvioida tarvetta säätää varhaiskasvatukseen yksityiselle päiväkotitoiminnalle vastaava järjestämislupa kuin mistä esimerkiksi perusopetuksen osalta on säädetty. Tällöin lähtökohta luvan myöntämiselle olisi varhaiskasvatuksen järjestämisen paikalliset tarpeet ja luvan hakijalla tulisi olla ammatilliset sekä taloudelliset edellytykset varhaiskasvatuksen järjestämiselle. Varhaiskasvatusta ei saisi järjestää voiton tavoittelumiseksi, päiväkodit eivät saisi tuottaa taloudellista voittoa tai kerätä muita maksuja, ja talous perustuisi valtiolta ja mahdollisesti kunnilta saataviin lapsikohtaisiin avustuksiin.

Voimassa olevan lupamenettelyn aikana on havaittu merkittäviä puutteita palveluntuottajien toiminnan edellytysten täyttymisessä. Tästä huolimatta nyt esitetyssä lakimuutoksessa aiotaan siirtää kaikki varhaiskasvatuksen palveluntuottajat rekisteriin, olivatpa heidän toimintaedellytyksensä kunnossa tai eivät. Varhaiskasvatuslaissa säädetään: ”Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.” Lasten etu huomioiden ei ole tarkoituksenmukaista palkita niitä palveluntuottajia, jotka ovat yhä vältäneet toimintansa tarkastamisen luvan saamiseksi. Lupaviranomaisen tulee varmistua myös hakijan tosiasiallisesta kyvystä ja kapasiteetista järjestää päiväkotitoimintaa, ja ennen luvan myöntämistä on selvitettävä myös järjestäjän taloudelliset edellytykset pitää yllä toimintaa myös asiakasmäärien laskiessa. On huolestuttava muutos, jos päiväkotitoiminnan saa aloittaa pelkällä ilmoituksella käytännössä kuka tai mikä tahansa yritys, järjestö tai aatteellinen tai uskonnollinen yhdistys ilman, että palveluntuottajan yleisiä edellytyksiä tarkastetaan ennalta.

Ruotsissa luvanvaraisuudesta luopuminen on johtanut siihen, että varhaiskasvatuksen laatu vaihtelee laajasti ja aatteellisesti painottuneiden varhaiskasvatuksen yksiköiden määrä on kasvanut.

Myös työntekijöiden näkökulmasta on tärkeää, että varmistutaan toiminnanharjoittajan valmiuksista tarjota asialliset ja turvalliset työolot ja huolehtia työnantajavelvoitteistaan.

Arvoisa puhemies! Tämä laki on tulossa voimaan 1.1.26, siis varsin pian. Uusien alalle tulevien palveluntuottajien tulisi tällöin luvan sijasta hakea rekisteröintiä yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi. Useat lausunnonantajat, muun muassa aluehallintovirastot, Valvira, Kuntaliitto ja OAJ, haluaisivat siirtää lain voimaantuloa. Ongelmallisena pidetään, että lakia muutetaan lupamenettelystä rekisteröintimenettelyksi kesken siirtymäajan, joka on vuodesta 23 vuoden 26 loppuun asti. Esitys lakimuutoksen voimaantuloaika-
taulusta on lausunnonantajien mukaan liian tiukka, jotta rekisteröintimenettelyn vaatimat muutostyöt saataisiin valmisteltua ennen lain voimaantuloa. Jos sähköiseen asiointiin, rekisteriin ja työpöytään ei ole voitu tehdä lakimuutoksen edellyttämiä muutoksia ensi vuoden alkuun mennessä, joudutaan rekisteröinnit tekemään aluehallintovirastoissa väliaikaisratkaisulla manuaalisesti. Tämä aiheuttaa lisäresurssien tarvetta ja merkittävää viivästystä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

rekisteröintiprosessiin sekä painetta korottaa rekisteröintimaksuja, siis varmasti aivan päinvastoin kuin on hallituksen tarkoitus ollut.

Huolena on myös käynnissä oleva valtion virastouudistus ja aluehallintoviraston työ-määrä kokonaisuuden haltuunoton osalta.

Tämä lakiehdotus on turhaa, poukkoilevaa lainsäädäntöä. Se haittaa varhaiskasvatuk-sen järjestämisen ennakoitavuutta ja lisäksi hankaloittaa oleellisesti viranomaisten toimin-taa liian tiukalla aikataululla. Edellä olevan perusteella tulemme ehdottamaan, että tämä la-kiehdotus hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski.

19.26 Pia Lohikoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus esittää yksityisen varhaiskas-vatuksen lupamenettelystä luopumista ja siirtymistä rekisteröintimenettelyyn. Me esitäm-me tämän hylkäämistä. Näin teimme valiokunnassa, ja tämän tulemme täällä salissa myös-kin seuraavassa vaiheessa tekemään.

Tämä lakimuutos on täydellinen esimerkki hallituksen poukkoilevasta politiikasta, jon-ka tärkein meriitti on saada ruksi ruutuun hallitusohjelman tavoitteiden suhteen huolimatta siitä, aiheuttaako se turhaa epävarmuutta niin kunnille, palveluntuottajille kuin perheille-kin. Laki yksityisen varhaiskasvatuksen lupamenettelystä tuli voimaan vasta reilu vuosi sitten. Aluehallintovirastoilla, Valviralla ja kunnilla on meneillään valtava työ sähköisten järjestelmien, kuten Soteri-rekisterin ja asiointipalveluiden, kehittämisessä. Nyt hallitus haluaa muuttaa sääntelyä kesken siirtymäajan. Kunnissa ja alueilla on tehty valtava työ, jonka hedelmät ollaan aivan turhaan heittämassä hukkaan. Esitys onkin otettu kentällä tur-hautuneena vastaan.

Norminpurkamista rakastava oikeisto ei näe, että nyt on kyseessä tällainen asia, josta voisi luopua. Tämä järjestelmämuutos ei tuo heidän tavoittelemaansa muutosta. Tässä oli-si ollut paikka luopua tästä järjestelmämuutoksesta. Tämä lakimuutos runnotaan myöskin aika tiukassa aikataulussa lausuntopalautteesta huolimatta läpi.

Arvoisa puhemies! Kunnat tulevat kärsimään tästä eniten. Niillä on varhaiskasvatuksen järjestämisvelvoite, ja siksi niiden täytyy voida luottaa siihen, että lainsäädäntö tarjoaa va-kaat puitteet työn suunnitteluun. Jos järjestelmät joudutaan rakentamaan uudelleen muuta-man vuoden välein, se syö aivan turhaan resursseja, lisää hallinnollista taakkaa ja tekee varhaiskasvatuksen järjestämisestä vaikeampaa.

Kuten vastalauseessa toteamme, voimassa olevan lupamenettelyn aikana on havaittu merkittäviä puutteita palveluntuottajien toiminnan edellytysten täyttymisessä. Lupamenet-tely on ollut keino varmistaa lasten turvallisuus ja toiminnan laatu. Nyt hallitus kuitenkin esittää, että kaikki palveluntuottajat siirretään rekisteriin riippumatta siitä, ovatko heidän edellytyksensä kunnossa vai eivät. Toisin sanoen nyt palkitaan niitä palveluntuottajia, jot-ka ovat venkoilleet lupamenettelynsä kanssa.

Arvoisa puhemies! Lapsen etu on varhaiskasvatuksessa aina asetettava ensimmäiseksi. Luvanvaraisuus varmistaa, että toimijalla on taloudelliset ja ammatilliset valmiudet järjes-tää laadukasta varhaiskasvatusta myös silloin, kun ajat ovat vaikeammat ja lapsimäärät vaihtelevat.

Palveluntuottajat aiotaan nyt siirtää rekisteriin riippumatta siitä, ovatko heidän valmiu-tensa kunnossa vai eivät. Toisin sanoen nyt tässä palkitaan niitä palveluntuottajia, jotka ovat tämän tilanteen jättäneet hoitamatta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Katsotaanpa Ruotsiin: siellä vastaavanlainen luopuminen luvanvaraisuudesta on johtanut siihen, että varhaiskasvatuksen laatu vaihtelee suuresti. Onko tämä se suunta, johon me Suomessa haluamme mennä?

Lisäksi työntekijöiden näkökulmasta lupamenettely on ollut tae siitä, että työnantajalla on kyky huolehtia velvoitteistaan ja tarjota asialliset työolot. Jos tämä varmistus puretaan, vaarannetaan myös henkilöstön asema.

Arvoisa puhemies! Meidän pitäisi vahvistaa kuntien mahdollisuuksia suunnitella ja järjestää varhaiskasvatusta pitkäjänteisesti. Sen sijaan hallitus tekee nyt lainsäädäntöä, joka lisää epävarmuutta, heikentää valvontaa ja kuormittaa viranomaisia tilanteessa, jossa resurssit ovat muutenkin tiukoilla. Lakimuutos ei kevennä hallinnollista taakkaa, ei kunnissa, ei aluehallinnossa eikä palveluntuottajilla. Tämä lakimuutos päinvastoin lisää hallinnollista taakkaa, ja se tekee sen lasten edun kustannuksella ja vieläpä kiireellä. Siksi katson, että hallituksen tulisi vetää tämä esitys takaisin ja varmistaa, että nykyinen lupamenettely toimeenpannaan loppuun asti. Vasta sen jälkeen voidaan arvioida, mitä muutoksia mahdollisesti tarvitaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen.

19.31 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Nyt siis käsittelyssä on hallituksen esitys laiksi varhaiskasvatuksen muutoksista, ja en ala toistelevaan aiempien edustajien erinomaisia puheenvuoroja siitä, mistä tässä nyt on kysymys. Valiokunnassa he ovat tehneet vastalauseen, ja kuulimme siihen liittyviä perusteita, mitkä ovat todella hyviä ja kannatettavia.

Haluaisin tuoda tässä vaiheessa keskusteluun myös sen, kun tässä puhutaan lasten eduista, että totta kai meillä on tilanne se, että päiväkodit ja päiväkotitoiminta tarvitsevat siellä kunnissa ja kaupungeissa tuekseen tietysti myös yksityistä päiväkotitarjontaa. Se on selvää, että sitä tarvitaan tueksi, mutta on huomioitava se tosiasia, minkä olemme saaneet tietoon, moni meistä edustajista siellä kunnissa, siitä, että kun yksityinen päiväkotitoiminta on aloittanut toimintansa, niin siellä kuitenkin voi olla semmoisia tilanteita, mitä yksityinen päiväkotitoiminta ei hoida samoin kuin julkinen päiväkotitoiminta. Julkinen päiväkotitoiminta tarjoaa kaikille lapsille sitä päiväkotihoidoa, niin kuin kuuluukin, ja yksityinen ei välttämättä. On esimerkkejä siitä, että kun on myös erityislapsia olemassa, niin kaikki yksityiset päiväkodit eivät edes ota erityislapsia hoitoon, mutta julkinen päiväkotitoiminta ottaa.

Sillä lailla minäkin koen sen, että on paikkansa totta kai suurimmaksi osaksi sille julkiselle päiväkotitoiminnalle kunnissa ja kaupungeissa mutta pieneltä osin myös sitten tarvittaessa yksityisille. Siten myös tämä käsittelyssä oleva esitys on tärkeä ja varsinkin nämä äsken kuullut puheenvuorot siitä, miksi tämä vastalause on siellä tehty. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaarisalo.

19.33 Riitta Kaarisalo sd: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan rekisteröintimenettelyä, jolloin nykyisestä yksityisten palveluntuottajien lupamenettelyä luovuttaisiin ja palattaisiin ilmoitusmenettelyyn. Tätä voidaan pitää kestävämmänä suuntana, etenkin kun tiedämme, että voimassa olevan lupamenettelyn aikana on havaittu merkittäviä puutteita palveluntuottajien toiminnan edellytysten täyttämiseksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

Ruotsissa luvanvaraisuudesta luopuminen on johtanut siihen, että varhaiskasvatuksen laatu vaihtelee laajasti ja aatteellisesti painottuneiden varhaiskasvatuksen yksiköiden määrä on kasvanut.

Kuten sivistysvaliokunnan mietintöön jätetyssä vastalauseessa todetaan, Marinin hallitus muutti yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamisen luvanvaraiseksi, mikä oli oikea suuntaus. Nykyisen luvanvaraisuuden myötä yksityisen päiväkotitoiminnan laadun turvaaminen sekä varhaiskasvatuslain toteutumisen varmistaminen yksityisessä päiväkotitoiminnassa on ollut aiempaa selkeämpää. Luvanvaraistamisen myötä vahvistettiin yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollista valvontaa ja siirrettiin valvonnan painopistettä entistä selkeämmin jälkivalvonnasta ennakkollisen valvonnan puolelle, mikä on erityisesti lasten hyvinvointi huomioiden tärkeää. Jälkikäteen tehtävässä valvonnassa on ollut puutteita, eikä ylipäätään voida pitää lasten kannalta tarkoituksenmukaisena, että painopiste siirretään siihen, koska hoito-olosuhteethan tulisi varmistaa nimenomaan etukäteen.

Arvoisa rouva puhemies! Jos nyt hallitus on kuitenkin todella päättänyt viedä tämän lakimuutoksen läpi siinä esiintyvistä epäkohdista huolimatta, toivoisin, että edes yhteen käytännön toimeenpanoon aivan keskeisesti liittyvään ongelmaan puututtaisiin. Se koskee lainsäädännön voimaantuloa. Kuten mietinnössä todetaan, valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty vastakkaisia näkemyksiä paitsi ehdotetun lainsäädännön tarpeellisuudesta myös erityisesti sen voimaantulon ajankohdasta. Hallituksen esityksen mukaan laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2026. Useat lausunnonantajat, kuten aluehallintovirastot, Valvira, Kuntaliitto ja OAJ, haluavat siirtää lain voimaantuloa alkamaan vasta 1. tammikuuta 2027. Mietinnön mukaan voimaantulon siirtämistarvetta on perusteltu muun muassa aluehallinnon virastouudistuksella, tarvittavien tietojärjestelmämuutosten vaatimalla ajalla, palveluntuottajien toimintaedellytysten yhdenvertaisella tarkastamisella sekä palveluntuottajien neuvonta- ja informaatio-ohjaustarpeella. Jos sähköiseen asiointiin, rekisteriin ja työpöytään ei ole voitu tehdä lakimuutoksen edellyttämiä muutoksia tammikuun 1. päivään mennessä, joka tulee siis pian, joudutaan rekisteröinnit tekemään aluehallintovirastoissa väliaikaisratkaisulla manuaalisesti, siis käsin. Tämä aiheuttaa lisäresurssin tarvetta ja merkittävää viivästystä rekisteröintiprosessiin sekä painetta korottaa rekisteröintimaksuja. On vaikeaa nähdä tätä tarkoituksenmukaisena.

Edellä mainituista syistä en voi kannattaa lakiesitystä nyt esitettävässä muodossa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu.

19.37 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Viime kaudella tosiaan yksityinen varhaiskasvatus siirrettiin luvanvaraiseksi toiminnaksi, ja nyt toiminnassa palataan silloisen ilmoitusmenettelyn tyypiseen rekisteröintimenettelyyn. Lupamenettely ei ollut kerryttänyt jonoja tai tuottanut haasteita palveluntuottajille. Juuri kukaan kuultavista ei nähnyt hallinnollisen työn myöskään vähenevän tällä nyt esitettävällä muutoksella.

Voimaantulon siirtämistarvetta tukivat kunnat, sillä nyt muutos ensi vuoden alkuun mennessä on hyvin lyhyt ja kuormittaa kuntia. Valiokunnassa esitettiin voimaantulon muutosta, että se olisi sinne siirtymäajan loppuun, siis lain voimaantulon alkua esitettiin sinne 1.1.2027. Lakimuutokset näin tiuhaan ilman merkittävää sisällöllistä muutosta eivät mielestäni ole kenenkään etu tai järkeviä tehdä. Tässä tapauksessa ne lisäävät merkittävästi hallinnollista työtä. Siksi voin lakiesityksen hylkäystä kyllä tukea. Sosiaalidemokraattien

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

tekemä esitys valiokunnassa, tämän hylkäyksen perustelu, linjaa kuitenkin yksityisestä varhaiskasvatustoiminnasta ja lupamenettelyistä varsin pitkälle, ja en myöskään ollut siinä käsittelykokouksessa mukana, mutta sinänsä ajattelen, että tämä muutos on aivan tarpeeton tehdä ja tämä nykyinen lupamenettely on järkevämpi.

Nostan vielä aiheen, joka kyselytunnilla oli tänään keskustelussa, eli tämä työntekijöiden oikeus ja etenkin maahanmuuttajatyöntekijöiden oikeus: Tässä lupamenettelyssä, joka on ollut, on tätä varhaiskasvatusyksiköiden laatua tarkasteltu myös henkilöstön näkökulmasta. Olisi tosi tärkeätä, että sinne alihankintaketjuihin asti... Meillä on esimerkiksi varhaiskasvatuksen siivouspalveluissa ilmennyt sitä työntekijöiden hyväksikäyttöä. Tätä tarkastelua pitäisi pystyä tässä rekisteröintimenettelyn rinnalla yhä pitämään yllä, että siellä ei tätä henkilöstön riistoa tapahtuisi ja se pystyttäisiin ennalta ehkäisemään. Ne tapaukset ovat olleet sellaisia, että ne ovat saattaneet jopa toistua, koska tämä yritys on vaihtanut välillä nimeä ja ei ole sen takia jäänyt kiinni, vaikka toimijat ovat olleet samoja ja ovat vaihtaneet sitten vain toiseen kuntaan ja jatkaneet samanlaista toimintaa. Eli tähän pitäisi pystyä puuttumaan ennalta, vaikka nyt tämä menettely siirtyykin tämmöiseen kevyempään rekisteröintiin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 55/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.